

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 120 Lei
Pe jumătate
de an . . . 60 Lei
Exemplarul . . . 3 Lei

INSERTIUNI

și reclame după învoială

REDACȚIA

și

ADMINISTRAȚIA

ARAD,

Strada Meșianu. No.

Tip. „Erdélyi Hírlap”

ROMÂNUL

Apare săptămânal sub îngrijirea organizației Tinerimei Național Tărăniste.

Vorbiți, scrieți, cetiți Românește!

De când „Românul”, această gazetă cu un trecut atât de strălucit, a reapărut, în condițiuni destul de puțin satisfăcătoare, o recunoaștem, și aceasta, de sigur, din cauza desinteresului față de publicațiunile Românești a Românilor din acest colț de țară, noi, cei cari ne-am grupat în jurul lui plin de entuziasm, ne-am străduit mereu să indicăm toate neajunsurile societății cu o singură dorință: să vedem pe urma acțiunii noastre îndreptare. Scrisul nostru nu e pentru a umple coloanele unei gazete susținută cu atâtea greutăți materiale și sacrificii ce aproape întrec modestele noastre energii; strigătul nostru, eșit din piepturi pline de dăgosle de neam și dornice de mai bine, se îndreaptă în spre inimi înțeleghătoare.

Ne dor inimile când, în timp ce noi ne încercăm toate forțele pentru cauza noastră a tuturor, alții își ignorează datoria.

Este incontestabil că progresul va fi asigurat printr-o acțiune comună și aceasta o vom putea-o întreprinde când noi, toți, vom forma un întreg indestructibil, uniți fiind prin sentimente adânc încrustate în inimile noastre.

Graiul nostru Românesc este atât de mlădios atât de cald, și totuși, limba Românească, pe care ne-au păstrat-o țărani noștri în toată splendoarea sa este nesocotită chiar de Români, deși ea este așa de potrivită pentru a îmbrăca în cuvinte cele mai frumoase sentimente și, dacă vreți, cea mai nețărmurată ură.

Doi Români se plimbau pe malul Mureșului, unul, mi se pare, profesor, celalalt, mai eri era înflăcărat fascist sau cuzist, și vorbeau, nu Românește, ungurește.

Dacă și membrii Academiei discută felul cum se va scrie un cuvânt oarecare, aceasta nu înseamnă însă că nu avem totuși o ortografie binestabilită și reguli ce trebuiesc urmate când așternem gândirea noastră pe hârtie. Lumea este însă ignorantă. Actele oficiale, scrisori comerciale, orice publicațiuni, se scriu, nu rareori, într-un limbaj și cu o ortografie care desfigurează atât de mult această limbă, atât de frumoasă, încât nu o mai recunoști. Publicațiuni, afișe, firme, inscripții, textele filmelor cinematografice, se redactează, par că intenționat, într-o Românească care aduce mai mult cu limba tătarilor decât cu limba coloniștilor lui Traian.

Nu știm scrie pentru că nu ne cu-

noaștem limba. Și nu ne cunoaștem limba pentru că nu o vorbim.

Ar fi bine să ne putem opri aici, însă o constatare ca aceasta luminează un alt fapt demn de plâns. Nu se vorbește, nu se scrie Românește pentru că nu se cetește Românește. Este adevărat că spiritele secolului nostru sunt surmenale, enervate, nerăbdătoare și cetirea unei scrieri de un volum sau mai mult ar însemna, pentru aceste spirite, să le supui la adevărate torturi. Dar literatura Românească este destul de bogată, are un asortiment select, poate satisface orice pretențiuni, numai că trebuie să ne luăm oboseala să alegem. Cu aceeași oboseală cu care unii Români își aleg lecturile din literatura streină vor putea să găsească materialul necesar în literatura Românească. Am ajuns prea departe intrând în acest

domeniu, căci era suficient să arătăm că la noi, și în deosebi în Arad, nici măcar revistele și gazetele nu se cetesc în Românește. Te poți întâlni mereu cu câte o persoană mai cunoscută, cu pretenții de bun Român și cu aspirații la roluri de conducere în societatea Românească, în mâna căruia vei găsi, fițuicile nesperioase ale literaturii gazetărești minoritare, dar niciodată vre-o gazetă românească.

Acestate sunt stările la noi cari nici odată nu se vor îmbunătăți dacă Românul nu-și pune mâna pe conștiința sa, care îi va arăta drumul ce are de urmat.

Națiunea va înflori dacă literatura sa se sprijinește, iar literatura unei națiuni este sprijinită când i se dă cuvenita atențiune. Vorbind mereu limba devine mai mlădioasă mai frumoasă, mai plăcută, se desvoltă, devine grațioasă.

De aceea: Cetiți, scrieți și vorbiți Românește!
A. DELEANU

O mare adunare în Alba-Iulia.

Comitetul de direcție a partidului Național-Tărănesc a luat hotărârea să convoace pe ziua de 10 Octombrie o mare adunare la Alba-Iulia.

Care este rostul acestei adunări?

Guvernul ignoră votul Transilvaniei și Banatului, din alegerile generale. Dar partidul Național-Tărănesc, deținătorul încrederei masei în aceste provincii, nu poate și el ignora acest vot. El este dator să facă cunoscute acestor provincii respectat, iar în cât nu poate, dator să aducă aceasta la cunoștință națiunii.

Ardealul și Banatul în sfertări supraomenești, ce l-au adus numai la două degete de revoluție, a pus în minoritate partidul liberal. Cert, guvernul are majorități pe țara întreagă, recrutate însă exclusiv din Vechiul Regat și Basarabia, se știe, pe ce cale, în Ardeal și Banat el nu răsușește să obțină decât 30 procente cu toată „orgia electorală deslănțuită. Poate governa el aci împotriva opiniei publice legale a națiunii?

E cea mai brutală ofensă adusă principiului majorității, a suveranității națiunii, celor două provincii, reduse la simple colonii neglijabile.

Ori Ardealul și Banatul nu-i tolerează d-lui Brătianu un tratament colonial. Cultul libertății, tradițiile politice, simțul demnității lor profund jignit, nemulțumirile adânci, sociale și economice, cari de acum nici nu mai pot fi schimbate, toate acestea cer o nouă Alba-Iulia, o adunare, în tradiția marilor adunări de altădată, pentru examinarea situației politice.

Mizeria, consecință funestă a celor zece ani de guvernare liberală, de exploatarea și jăcmăneală liberală, își mutură sinistru aripile negre peste toată Transilvania și Banat. Toamna nu aduce o ușurare, o agravare a situației. Un an economic infam, vine, deodată cu stăpânirea liberală, să măture și ce mai rămăsese nădejdie! Nu putem lăsa poporul nostru în prada acestor desnadejdi: iată pentru ce trebuie Alba-Iulia!

Frestigiul nostru de stat este în continuă descreștere. Sntem un subiect perma-

nent de scandal, de critici, de denigrări, a presei mondiale. Noi n'am putut da decât o formă de stat absolut inferioară. Căci un stat, guvernat prin confiscarea libertăților, prin stare de asediu permanentă, prin baionete, nu e decât o formă inferioară de stat. Un astfel de stat este un stat bolnav și vechile monarhii nu s'au prăbușit decât din această cauză: ele au fost focare de agitații permanente, neputând trăi prin libertate.

Străinătatea se întreabă, ce este cu această Românie, în care clocotesc nemulțumiri interne așa de profunde, încât să legiimeze o stare de război permanentă?... Căci oricine refuză să creadă că d. Brătianu întreține aici o armată de jandarmi — fasca d-sale — mereu sporită, instituind teroarea ca metodă de guvernământ, numai pentru a împiedeca pe d. Maniu să guverneze?... Occidentul nu-și dă totdeauna seama de formele de civilizație balcanică!... Pentru a lămurii situația internă a României, pentru a risipi nedumeririle externe, iată pentru ce trebuie Alba-Iulia.

În fine, poporul român din Ardeal și Banat, vrea să știe dacă mai există — votul universal, dacă mai trebuie să compare la urne, căci eecace a văzut el în alegerile de sub regimul românesc, desgustă profund. Furtul de urne, — specialitate electorală românească, — este în realitate destăințarea votului universal.

Pentru toate acestea el simte nevoia de a se întruni. Poporul nostru nu e un popor de heloți, ca să se abandoneze unei stări fataliste, ca cel din Basarabia și Vechiul-Regat. Încă din veacul XVII el reacționează, prin asemenea adunări, contra asupririi. Starea ex-legală și ex-constituțională în care pune d. Brătianu țara, în ochii poporului nostru, constituie o rușine. El a'ar fi tolerat aceasta nici când se afla sub stăpânirea străină, cu atât mai puțin e dispus să tolereze azi, Alba-Iulia îl va dărnici poate și pe d. Brătianu asupra caracterului țării întregite pe care o confundă cu

La Alba-Iulia!

helotismul, feudal și politic, al micii Români de dinaintea de război.

De ce la Alba-Iulia? — Fîndcă Alba-Iulia este un simbol. În alegeri semnul nostru a fost roata. Tot poporul nostru a identificat-o cu roata dela Alba-Iulia. Am fost

atunci franți pe roată dar din roata dela Alba-Iulia a răsărit 1 Decembrie 1918. De aci trebuie să vie și mîntuirea de azi. Cînd va veni chemarea d-lui Maniu deci cu mîncare mare:

Intrunirile partitului național-tărănesc în Hunedoara.

La Ardeu, la Balșa, la Poiana Almașul mare, de mijloc și mic. — Jandarmii opresc intrările.

Inchizându-se parlamentul iubitul nostru deputat, dr. Aurel Vlad a luat numai decît atingere eu bravii să-i alegători. Cei dintîi, pe care i a vizitat, au fost alegătorii din jurul Balșei, plasa Geoagiului, unde dnul Dr Vlad a mers Duminică în 7 August 1927.

În comuna Ardeu d-l deputat Dr Aurel Vlad a fost primit cu poartă de triumf, alături fiind toți locuitorii comunei, în frunte cu primarul satului. Mergînd la școală, în curtea acesteia d-l Vlad a ținut o frumoasă cuvîntare. D-l Vlad a spus, între altele, următoarele:

M'am simțit obligat a veni mai înțai la d-voastră, în jurul Balșei, fiindcă v-ați purtat toate vrednic atît la alegerile din anul trecut, cît și la cele din anul acesta. Sunteți dintre acei cetățeni, cari nu s'au lăsat înfrigați de blăstămățiile liberale.

Una din multele nedreptăți este însă și legea electorală făcută de liberali, despre care vă voi da o plidă în cele ce urmează: Eu am fost în fruntea listei Partidului național-tărănesc în județele Hunedoara, Sibiu și Caraș. În județul Hunedoara deși lista naționalistă a avut cu vre o 1600 voturi mai multe decît liberalii, lista noastră a căpătat un singur deputat din nouă, cîți se alege pe județ, iar liberalii opt. În județul Sibiu, lista naționalistă a avut aproape 16.000 voturi, a Sașilor 10.000, iar liberalii 6100 voturi. Cu toate acestea, din 5 deputați cîți se aleg pe județ, lista noastră și a Sașilor a căpătat cîte un mandat, iar liberalii, cei cu mai puține voturi, au luat 3 locuri de deputați. Legea aceasta electorală a fost anume astfel pregătită, cum îți pregătește un răufăcător cheile false, ca să-ți poată deschide mai ușor cămara și să te fure.

În județele Hunedoara, Sibiu și Caraș, lista partidul național-tărănesc a primit cu vre-o 12.000 voturi mai multe, decît lista liberală. Cu toate acestea, noi am primit numai 3 mandate (deputați), iar liberalii au primit 15. Se vede deci, de ce spirit de dreptate și legalitate sunt pătrunși liberalii atunci, cînd fac o lege atît de nedreaptă.

Acum liberalii aleargă după pace. Îmbie conducătorii partidul național-tărănesc cu scaune de miniștri și scaune de deputați. Dar nu sunt sinceri și cu pacea aceasta ar vrea să tragă pe sfoară partidul nostru. Liberalii zic: vă mai dăm vouă naționalilor 70-80 de scaune de deputați, din cele 300 și cîteva, furate de noi, și voi ziceți că sunteți mulțumiți și-i pace. Ar vrea să facă întocmai cum ar face un mișel, care vîzându-te cu vreo 30 mii de lei în buzunra, ți i-ar fura și apoi ar zice, hai să facem pace, uite îți dau înapoi 10 mii, țin pentru mine 20 mii și suntem împăcați, ba îmi mai dai și o scrisoare, că ești mulțumit cu pacea aceasta.

Numai cît, așa ceva nu se poate. Noi cerem să se schimbe legea electorală, care este cît se poate de nedreaptă, să se facă alegeri libere, ca poporul să-și spună cuvîntul său liber. Așa vom ajunge la pace. Pînă atunci nu!

Poporul a ascultat cu mare atenție pe eînfricatul nostru conducător de zeci de ani de zile, care este d-l dr. Aurel Vlad. La urmă l-am aplaudat, dorindu-i deplină izbîndă pentru ajutoarea noastră, a poporului de jos, care muncim și susținem țara.

La 11 ore neobositul nostru deputat a

fost în Balșa, unde poporul l'a așteptat în frunte cu părintele Todea. În grădina biserică, d. dr. Vlad a vorbit oamenilor mulțumindu-le pentru frumoasa lor ținută în alegerile trecute.

Între altele a mai spus: Liberalii apără numai interesele partizanilor și fabricanților. De aceia legile liberale sunt astfel făcute, ca ei să fie cît mai ușurați de sarcini, pe cari vor să le pună în prima linie în spinarea țărînimei. Așa au făcut spre plidă și cu legea de maximum. Au oprit să se pună aruncuri, dar se pot pune taxe pe anumite lucruri. Și au pus pe târguri, pe intrările în orașe, și alte taxe, așa că țărînul Român în România Mare a ajuns să susțină el cheltuielile orașelor, cari sunt în majoritate străine.

Liberalii se laudă, că vor reduce dările. Dar e știut, că ei au pus cele mai multe dări, iar cele puse de averescani, aceștia le au pus cu învoiala liberalilor. Doar se știe, că averescanii n'au făcut de cît ceia ce au poruncit liberalii.

Bag seama atunci liberalii i-a îndemnat pe averescani să pună dări cît mai urcate poporului ca după aceia ei să spună că se vor îndura să le reducă.

Din Balșa, d. deputat Vlad a plecat spre Poiana, unde însă n'a putut vorbi alegătorilor, căci un harnic de jandarm, fără pene și pîteni de pe vremuri, a ordonat împrăștierea alegătorilor.

De aci iubitul nostru conducător și deputat dr. Aurel Vlad a trecut la Almașul Mare, Almașul de mijloc și Almașul Mic, unde a vorbit și a fost ascultat de mic și mare. Cu toții erau veseli auzind cuvintele aceluia, care le cunoaște necazurile și vrea să le ușureze traiul.

M. S. Regelui Mihaiu I.

Al nost Rege Iănărel
Deie Dzeu ca El
Să trăiască și să crească
Țara să n'o fericiească
Și să ne-o conducă bine
Scumpa noastră Românie.
Bunul D-zeu i'ajute
Să ne facă bunuri multe.
Noi Români cu iubire
Și cu credință vie
Tron, Țară Măria Ta
Cu drag noi vom apăra,
Și ale noastre drepturi sfinte
Dela străbuni moștenite
Ne vor întări credința
Ne vor ofeli voința.
Scris ne este biruința
De străbuni cari s'au jertfit
Pentru al nost ideal mărit.
Regele nostru trăiască
În liniște să domnească
Să trăiască întru mulți ani
Fără frică de dușmani,
Să trăiască Țara mea
Să ne bucurăm în ea,
Țara mea și neamul meu
Ocrotească-L D-zeu
Pe al nost Rege tînerel
Să crească viteaz și El,
Să trăiască, să înflorească
Națiunea Românească.

Șimandul de jos la 24. August 1927.

Ioan Pucea
econom.

MINISTERUL
AGRICULTUREI ȘI DOMENIILOR
DIRECTIUNEA GENERALĂ A
INDRUMĂRIILOR AGRICOLE, ÎNVĂȚĂ-
MÂNTULUI ȘI STATISTICEI
DIRECTIUNEA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI AGRICOL.

Publicațiune.

Condițiunile pentru admiterea elevilor în școlile elementare de agricultură dela: Drăghiceni jud. Romanai, gara Caracal; Dobrogea, jud. Argeși, gara Bascov; Dobrovă, jud. Vaslui, gara Bârnova; Gemeni, jud. Mehedinți, gara Moțăței (Of. Cușmir); Lehliu, jud. Ialomița, gara Lehliu; Poiana Mare, jud. Dolj, gara Calafat; Rovine, jud. Arad, gara Pecica; Sopot, jud. Dolj, gara Craiova; Ștefănești, jud. Vâlcea, gara Strejești; Grădinărie: Țigănia Dărmănești, Jud. Prahova, gara Plocești; Meserii agricole Câmpeni, jud. Turda.

Se aduce la cunoștința sătenilor cultivatori de pămînt, că pentru răspîndirea cunoștințelor folositoare la cultura mai producătoare a pămîntului, vor funcționa anul acesta școalele elementare de Agricultură specificate mai sus.

Fiecare școală are pămîntul ei de cultură și este înzestrată cu toate instrumentele, mașinile și vîele necesare unei bune gospodării.

Durata învățămîntului la fiecare școală este de doi ani. În afară de lecțiunile teoretice toți elevii care doresc a urma școlii, sunt îndatorați a lua parte la munca câmpului, la cultura legumelor și a pomilor, la îngrijitul vitelor, proprietatea școlii, cum și la orice lucrare ce ar trebui făcută în orice timp al anului, pe lângă casa oricărui agricultor harnic și cu știință de carte.

Elevii școlii de grădinărie Țigănia Dărmănești și cei de meserii agricole Câmpeni, vor face și un an de practică.

În școalele arătate mai sus se primesc fii de săteni cultivatori de pămînt cari au 14 ani împliniți și au terminat cursul primar urban sau rural.

Candidatul trebuie să nu sufere de nici o boală și să nu aibă nici un defect fizic. Cererile de înscriere se primesc pînă la 15 Septembrie ale fiecărui an și se vor adresa de către părinți sau epitropii copiilor. D-lor diriginți ai școalelor de mai sus.

Odată cu cererea de înscriere se va depune și următoarele acte:

Actul de naștere, actul de vaccină și certificatul de absolvire al cursului primar.

Spre a fi admiși în școală nu se depune nici un concurs dacă numărul candidaților înscriși nu trec de 25. Înbrăcămintea și rutăria de corp privește pe părinți sau epitropii elevilor.

Elevii primesc în școală toată întreținerea, adică hrană, luminat, încălzit, locuință și ajutoare de îmbrăcăminte celor meritoși.

Părinții se vor obliga prin act certificatul de primărie că se obligă că în caz cînd retrag copilul să plătească Statului întreținerea.

Elevii bursieri sunt obligați să aducă alimente, după puțină fiecăruia. Ele se vor înregistra contra unei adeverințe de primire.

Absolvenții școalelor elementare de mai sus sunt admiși fără concurs în școalele inferioare de agricultură.

Cu Inaltul Decret Regal No. 2856 publicat în „Monitorul Oficial” din 10 Iulie 1907, absolvenții ai acestor școli fac serviciul militar cu termen redus la un fan în condițiile art. 53 din legea de recrutare.

Ministerul suportă cheltueli mari și face toate înlesnirile arătate mai sus, în dorința de a convinge pe fii acestei țări să se lumineze în știința plugăriei. Indemnăm deci pe toți sătenii să-și trimită fii la aceste școli.

Sub-Director General al
Învățămîntului Agricol:
E. GRINESCU.

Șeful Serviciului:
I. DUMITRESCU.

Partidul Național-Tărănesc în luptă contra liberalilor.

D. Virgil Madgearu, deputat, secretarul general al partidului național-tărănesc, a trimis organizațiilor județene o circulară cu instrucțiuni de modul cum trebuie dusă acțiunea centra liberalilor în timpul vacanței parlamentare.

Dăm mai jos îndurmările comunicate:

În urma alegerilor sălbatice, în cari partidul nostru a fost scos în afară de lege, poziția noastră față de partidul liberal nu poate fi alta decât aceea de opoziție intransigentă. Orice tranzacții între noi și partidul liberal e exclusă. Această atitudine a fost manifestată în cursul discuțiilor validărilor și dacă ea nu a avut o formă mai accentuată, așa cum aștepta opinia publică, aceasta se datorește exclusiv împrejurărilor excepționale cari au survenit între timp.

E o datorie să dăm opiniei publice satisfacție, ducând mai departe lupta cu hotărâre și energie în același spirit de opoziție intransigentă față de partidul liberal. În acest scop, vă rugăm organizații de urgență, în termenul legal de 4 luni dela data alegerilor, deschiderea de acțiuni împotriva tuturor delicvenților electorali, comunicându-ne lista acțiunilor intentate. Vă mai rugăm să convocați congresele județene încunoscând centrul ca să poată trimite eventual un delegat.

Un faliment și un falit.

Este acel a „Băncii Populare și Industriale S. A.” din Arad, (Aradi Ipar és Népbank) proprietarul frumosului imobil din Str. Românului, cunoscut sub numirea de Palatul Bohuş.

Acestui crach din lumea financiară arădană îi dă picanterie împrejurarea, că aceasta nu este rezultatul situației economice precare, ci manoperilor unui singur om, care bogat get-beget, dar cu atât mai hărăpăreț, cu 2 bani a voit să pună mâna pe o mare avere, ca institutul de mai sus.

Acest om se numește Dr. Alexandru Tagányi, care — după cât se poate verifică până acum — a procedat cam în modul următor:

A cumpărat acum câțiva ani majoritatea stocului de acțiuni a numitei bănci, fără a da însă parale efective pentru ele, ci fiind dânsul stăpânul băncii ca proprietarul majorității acțiunilor, și-a deschis un cont curent la bancă, debitat fiind cu suma pentru acțiuni. În forma aceasta a sustras dela bancă o însemnată parte din capital, l'a imobilizat cum se zice, și având banca un reescont redus de 10.000.000 lei abia, depuneri peste 70.000.000 lei, în decursul anilor nu s'a putut face față lucrurilor decăt măcinându-se capitalul mobil, rămânând neatinsse imobilele numai, cari, ajungând acum banca la lichidare, dintr-una cu contribuțiunile membrilor din consiliul de administrație formează doar atâta acoperire ca să se plătească depunerile și a face față altor obligațiuni materiale, acționarii băncii și așa pierzându-și capitalul investit. Specula Dlui Dr. Al. Tagányi era bazată pe scăderea leului, ceea ce har Domnului nu s'a întâmplat, ca adevăscăzând leul acolo unde era marca germană, ori coroana austriacă ori maghiară; pe 2 bani cum am amintit mai sus, fiind el proprietarul majorității acționarilor, să ajungă în posesiunea averii, deosebi a imobilelor băncii.

În 31. I. c. institutul ține adunarea

extranrdinară, cu care ocazie se zice, că acționarii, cari și au pierdut banii investându-i în acțiunile băncii, vor cere darea în judecată — penală — alui Al. Tagányi. Este timpul ca să se creieze sancțiuni pentru cei de speța lui Dr. Al. Tagányi, cari abuzând de încrederea și lipsa de interes a unui consiliu de administrație îi duce în năcăz și pierderi de averi și face ca acționarii de bunăcredință să plătească plăcerile Dlui Dr. Al. Tagányi milionarul nesătul.

Alegerile parțiale.

Candidații partidului național-tărănesc la alegerile parțiale pentru Cameră și Senat sunt:

D-I I. CAMARAȘESCU, fost ministru, fost deputat la alegerile pentru Cameră din Durostor;

D-I EDUARD MIRTO, avocat, fost deputat, la alegerile pentru Cameră din Bălți (Basarabia).

D-I SAUCIUC SAVEANU, profesor universitar, fost deputat, la alegerile pentru Senat din Sotrojineț (Bucovina).

D-I G. G. MIRONESCU, fost ministru, decanul Facultății de Drept din București, fost senator, la alegerile pentru Senat din Făgăraș;

Pentru locul dela Dolj candidatura se va fixa ulterior.

Fraudele cu împrumutarea

Ziarul „Dimineața” din București de câțva timp se ocupă cu fraudele de împrumutarea din județul Dolj, arătând, că deosebi 2. agronomi din acel județ și-au folosit aceasta calitate a lor pentru a face parale, devenind astfel de azi pe mâine oameni bogați cu căși mari și alte bunuri lumești.

Cu acest prilej presa din Capitală face dureroasa constatarea de altfel cunoscută, că cea ce se întâmplă în Dolj nu este un caz izolat, ci se practică de ani de zile în multe, foarte multe județe din Tară.

S'a constatat, că sunt agronomi, înstăriți de atunci, cari pentru parale dădeau pământ celor cari nu aveau dreptul de a fi împrumutăriți, iar cei îndreptățiți rămăneau pe jos, cum s-ar zice. Ce este poate și mai trist, mulți din cei îndreptățiți nu ajungeau la lotul lor decăt numai răscumpărându-și dreptul tot pe parale.

Să sperăm iubite cetitor, că nu ai auzit pe acolo, de unde ești de un astfel de agronom.

Fraude de 25 milioane la Consilieratul Agricol din Jud. Timiș Torontal.

Suspendarea celor vinovați.

Publicăm după ziarul „Viitorul”: De vre-o 4 ani, în județul Timiș Torontal, au fost pe rând delegații ministerului de agricultură, pentru aplicarea reformei agrare, care a suferit multe modificări din pricina multiplelor neînțelegeri, ivite între consilierii agricoli din această regiune a țării.

Din pricina acestor neînțelegeri, mulți țărani bănățeni, au suferit multe nedreptăți.

Față de această stare de lucruri ministerul de agricultură a trimis un om de specialitate, care în urma măsurilor echitabile, a și fost delegat, să gireze temporar consilieratul agricol.

Timp de 2 ani, Alexandru Mihăilescu, inspector general, pentru că de d-sa este vorba, n'a dat de bănuț nimănui, mai ales că și conducătorii dela centru erau mulțumiți, că înstărit s'a găsit omul potrivit ca să soluționeze și problema reformei agrare din Banat.

Care nu a fost mirarea tuturor, când într-o bună zi, în urma unui denunț bine întemeiat, i s'a adus acuzațiuni grave și acestui înalt funcționar trimis să gireze lucrările dela consilieratul agricol.

Pentru D. Ministru de Justiție.

Încă sub trecuta guvernare liberală a fost numit în Arad, fără a se ține formele legale și fără bază de drept, notar public Dl Dr. V. Bogdan, cel care înainte de războiu dădea o viață absolut înstrăinată.

Numirea Dlui Dr. Bogdan a fost atacată de Baroul notarilor publice din Timișoara la Curtea de Casație, care prin sentință a anulat numirea Dlui Dr. V. Bogdan.

Cu toată aceasta hotărâre adusă de multă vreme, D-Sa continuă a funcționa ca notar public în Arad, și azi încă hotărârile Inaltei Curți ne fiind executate.

Întrebăm pe Dl Ministru de Justiție se poate și una ca aceasta și nu crede că harem sentințele Inaltei Curți de Casație sunt a se respecta?

Concurs.

La liceul Moise Nicoară din Arad sunt vacante 6 burse în bani de câte 5000 Lei și 10 locuri gratuite în Internatul liceului. Atât bursele cât și locurile gratuite în internat se acordă în bază de concurs.

Nu pot lua parte la concurs decăt fiii de funcționari și cei de săteni.

Petițiile de înscriere la concurs, adresate direcțiunii liceului și timbrate în regulă se vor înainta până la 1. Septembrie 1927 având adnexate următoarele acte:

1. Actul de naștere.
2. Un certificat de ocupațiunea părintelui sau tutorelui.
3. Certificatul ultimei clase.
4. Un certificat de pauperitate, liberat de primăria comunei unde părintele (tutorele) își are domiciliul, din care să se vadă lămurit:
  - a) câți copii are tatăl (tutorele), cu înșirarea nominală a fiecărui copil și indicarea etății lui.
  - b) ce posedă ca avere.
5. Un certificat al Administrației financiare de impozitul anual pe care-l plătește tatăl (tutorele).

Elevii care în anul școlar trecut au urmat cursurile la liceul Moise Nicoară nu vor prezenta actele de sub 1—3.

Petițiile intrate după expirarea termenului sau lipsite de unul din adnexele cerute, sau având certificate cu indicarea vagă a averii sau veniturilor, nu se vor lua în considerare.

DIRECȚIUNEA LICEULUI.

Se va înțelege că ministerul sezizat, a orânduit o severă anchetă, ca să se lămurească substratul acestor acuzațiuni.

Într'adevăr, cu anchetarea acestui caz, a fost însărcinat d. subdirectur al cadastrului Vasile Mărculescu, care în timp de 8 zile a făcut trista constatare, că la consilieratul agricol din județul Timiș Torontal există grave nereguli și în urma raportului său amănunțit, ministerul a dispus imediat suspendarea lui Alexandru Mihăilescu și destituirea încă a doi consilieri, unul dela Jimbolia, iar altul dela Maria Radna.

Cum cercetările sunt în curs, credem că orice comentariu e de prisos, pentru că în această afacere sunt implicați o mulțime de funcționari și UNDE ESTE VORBA DE VRE-O 25 DE MILIOANE, SUSTRASE ÎN DAUNA POPULAȚIEI ȘI A STATULUI.

Așteptând rezultatul anchetei, desigur că ministerul va da un comunicat lămuritor, ca să se știe cine sunt vinovați de această scandalosă afacere care a făcut o urâtă impresie în toate straturile sociale bănățene.

Informațiuni.

— **Din Balc, județul Bihor.** primim o dare de seamă dela Dl învățător Iosif Dornea de acolo, despre o petrecere prea bine reușită aranjată în ziua de sf. Maria (15. August). A fost lume multă din toate părțile, din Arad s'a remarcat prezenta Dlui Bogățeanu și Dșoarei Mărioara Bogățianu, care «a contribuit la reușita petrecerii cu frumșetea și dansul ei fin». S'au făcut și suprasolviri, dintre cari Dl Bogățianu cu o sumă considerabilă. Dorim fraților Bihoreni multe zile de adevărată veselie și de acum înainte.

— **Fruntașul nostru d. I Răducanu** care a plecat la Paris, se va duce de acolo împreună cu d. prof. universitar Petre Dragomirescu la congresul iuterparlamentar de industrie și comerț ce va avea loc în Septembrie la Rio de Janeiro, fiind invitați de senatul american Bajma.

— **Din ordinul ministerului de interne** a fost suspendat subprefectul jud. Ciuc. d. Joe Gherman.

— **FABRICĂ DE BANCNOTE ROMĂNEȘTI LA VIENA** Poliția a reușit să descopere un atelier secret unde se pregătea fabricarea de bancnote false românești a 100 lei. Au fost arestați comerciantul Zisu Gruenberg din Iași, technicianul Weiss din Graz și fotografii Aisik din Viena. Falsificatorii se găseau încă în faza lucrărilor de pregătire. Se pare că nu fabricaseră încă nici o bancnotă.

Fabrica era instalată într-o vilă de lângă Viena, la Eichgraben.

S'a confiscat presa de piatră și alte instalațiuni precum și 5000 kgr. hârtie pentru bancnote.

— **Dl C. Garoflid.** — așa se afirmă — va abdice din postul său de membru în consiliul de administrație C. F. R., deoarece nu dorește să împlinească rolul ingrat și urât de „speriătoare” față de partidul național-tărănesc.

— **Dl G. Brătianu** fiul Dlui prim-ministru și profesor la Universitatea din Iași, este desemnat de președintele partidului liberal din Iași.

— **Ministerul de interne** este alarmat din cauza, că multe conzilii comunale s'au dizolvat. Ministerul a transmis primărilor o circulară în privința aceasta.

— **În cimiterul „Reînvierea”** din București s'a sinucis căpitanul Manea dela Divizia II. din Craiova, pe mormântul soacrei sale în momentul când soția sa prevenită de scrisoarea sinucigașului a intrat pe poarta cimiterului de a-l opri dela fapta tunestă. Motivul este dispariția în mod misterios până acum acelor 4 milioane lei, cu a căror transportare la București a fost încredințat căpitanul Manea. El afirmă, că i s'au furat banci în tren — autoritățile cred, că căpitanul Manea i-a pierdut în cărți sau i-a depozitat undeva.

— **Conferința interparlamentară** în acest an se ține în Paris. Sesiunea va dura din 25. până în 31. August a. c. Dintre parlamentarii români, din partidul național-tărănesc, între alții vor lua parte și D-nii: Dr. Ștefan C. Pop, Sever Bocu, V. Madgearu, M. Popovici etc.

— **La Belgrad, capitala Jugoslaviei,** s'a încheat acordul cu România referitor la drepturile bisericești și școlare a Românilor din Jugoslavia. Să sperăm, că de acum înainte Românii din Banatul sârbesc se vor bucura de aceleași drepturi, ca Sârbii din România.

— **„Creditul Rural”** este numirea unei noi instituțiuni financiare create în București cu un capital de 50 milioane lei, pentru acordarea de credite ieftine pe seama economilor. În fruntea acestei instituțiuni financiare stă: Dr. Aurel Vlad deputat. T. Enacoviciu, proprietarul ziarului „Cuvântul” dint București, Pamfil Șeicaru, cunoscutul ziarist etc. Dorim din inimă ca noul institut financiar să-și împlinească menirea la care s'a angajat.

— **POSTA REDACȚIEI.** Din lipsă de spațiu nu am putut da decât numai o informațiune care cuprinde esențialul coresp. dlui V. I. Dornea Rog a ne trimite încă informațiuni și a ne face abonamente. Salutări.

— **D-nii abonați** cari nu primesc ziarul regulat sunt rugați a ne anunța pentru a lua măsurile de îndreptare.

— **Centenarul lui Ion Rațiu.** La Turda s'a sărbătorit centenarul lui Ion Rațiu, fost președinte al Comitetului Național român sub stăpânirea ungurească. Numele lui Ion Rațiu este legat de nenumărate fapte săvârșite pe lăramul național și de toate luptele de desrobire, încununându-se cu aureola suferințelor în durate, atât din cauza memorandumului, cât și pentru alte cauze pentru cari a fost prigonit de stăpânirea ungurească.

— **Impotriva lordului Rothermere.** La Bratislava a avut loc o mare manifestație la care au participat toate partidele politice, guvernamentale și de opoziție, pentru a protesta contra acțiunii lordului Rothermere, tinzând la revizuirea tratatului dela Trianon. Motiunea adoptată subliniază primejdia propagandei maghiare, ale cărei consecințe ar fi de natură să distrugă pacea și opera de consolidare în Europa centrală.

— **D-nii abonați** cari sunt în restanță cu plata abonamentului sunt rugați cu insistență a înainta prin mandat postal costul, cel mai târziu până la 15 Septembrie a. c. altfel li se va sista trimiterea ziarului.

— **În Jugoslavia** în curând vor fi alegeri generale pentru Parlament. Preparativele sunt la fel cam ca la noi în Tară, când cu ultimele „alegeri” parlamentare.

— **În Franța** pe o întindere de câteva mii de hectare ard pădurile, cari s'au incendiat în urma marilor călduri.

— **Ziarul „Cuvântul”** face un rău serviciu atunci când publică încercările stilistice a nu știm cui în legătură cu afirmativa disolvare a consiliului județean și orășnesc. Ambele conzilii sunt creațiile guvernului averescan, totuși trebuie să recunoaștem, că conzilii mai reprezentative românești și fără greș nu vom primi în cazul disolvării acestora. Noi cari suntem în opoziție față de averescani și liberali nu putem aproba disolvarea acestor conzilii în cari sunt reprezentate toate partidele, mai puțin cel liberal. Aceasta împrejurare D-lor dela „Cuvântul” este singurul motiv pentru-care se încearcă disolvarea conziliilor de mai sus: plasarea partizanilor, cari amenință, în funcții: primar, membrii în consiliile și delegațiunile respective etc. Bază legală nu există căci deosebi la oraș s'a dus o gospodărie cinstită și lucrativă pentru obște, cea ce mai mult s'a învederat chiar în urma cercetărilor întreprinse de inspectorii administrativi, anume acea ce s'a dificultat au fost acțiuni trebuincioase și cu folos pentru oraș. Nu există om în Arad, care — afară de cei puțini interesați — să dorească disolvarea deoseb. a conziliului comunal O greșală cardinală comite „Cuvântul” atunci când vorbește cu răutate despre banca „Victoria” cel mai vechiu institut financiar român din Arad. Acesta este poate singurul punct în care convin toate partidele, chiar și liberalii, că „Victoria” în urma tradiției sale este și trebuie cruțată de toate intrigările și apucăturile politice de partid. Ori nu cred același lucru domnii liberali dela „Victoria”? Ca să se știe!

— **Anarhiștii Sacco și Vanzetti** au fost executați în orașul Boston (America de nord) în noaptea zilei de Marți Primul a fost executat anarhistul portughez Madeiro puțin după oara 12 noaptea, urmându-i în restimp de 10—10 minute Sacco și Vanzetti. Sacco la intrarea în sala de execuție, unde este așezat scaunul electric s'a purtat liniștit strigând: Trăiască anarhia! În diferite orașe din America sunt turburări.

— **Banditul Cocos a fost împuscat.** Potere de jandarmi, care plecase în urmărirea lui Cocos a dat în pădurea Morozeni de o ceată de bandiți, cari fiind somați să se predea au răspuns cu focuri. S'a incins o luptă, în care vestitul Vasile Cocos a rămas mort pe loc, tovarășul său Gligore Gozeanu fiind grav rănit. Jandarmii continuă să urmărească banda.

Vis...

Trecutul e un vis,
Un vis e și prezentul. —
Un vis e viitorul,
Un vis e tot momentul...
Un vis e și viața,
Un vis e și iubirea, —
Un vis e chiar și moartea,
— Un vis e fericirea...

Emil V. Câmpian.

Judecătoria rurală Nădlac.

No. 25 | 1927.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE.

Subsemnatul delegat executor regesc prin aceasta publică că în urma deciziei Judecătoriei Nădlac No. 1008 | 1927 în favoarea lui Uroș Onea născ. Iuliana Câmpian pentru predarea alor 3 oi și 1 miel și accesorii se delige termen de licitație publică la No. casei 1347 pe ziua de 6 Septembrie 1927. ora 3 p. m. unde se vor vinde 4 buc. oi.

Toate aceste mobile s'a prețuit în 1400 Lei. Nădlac, la 20 August 1927 Grefier: Indiscifl.

Redactor responsabil Dr. Bărbușiu.

APOLLO

dela 27—30 August

LARVA VIE

Rep. începe la orele 5, 7 și 9¼

URANIA

dela 27—29 August

METROPOLIS

Rep. începe la orele 5, 7 și 9¼

Citiți și răspândiți,
ziarul „Românul”

Dr. Walter Cornelius și Dna Gertrud Cornelius vor începe la 1. Septembrie învățământul în

piano și orgă

teorie și correpție pentru cântece. Piața Luther No. 3. II.

Cele mai ieftine tipări-turi precum cărți, placcate, afișe și altele se pot procura la tipogr.

ERDELYI HIRLAP

Serviciu prompt.

Mobile cu plata'n rate, pe lângă prețul plății în numerar se găsesc în Magazinul GARAI, Piața Avram I. 1.